

Nicola Scherer

Observatori del Deute en la Globalització-ko (ODG) ikerlaria

Garapenerako Finantziario buruzko Nazio Batuen IV. Biltzarretik urte-erdira, zergatik da garrantzitsua oraindik ere nazioarteko finantza-sistema guztiz aldatzea?

2025eko uztailan, bero-bolada batean bete-bete, Nazio Batuen biltzar historiko bat egin zen Sevillan, Garapenerako Finantziario buruzko Nazio Batuen IV. Biltzarra¹ (FfD4, ingelesezko siglak), Espainiako estatua anfitrioi zela. Hitzordu jendetsua izan zen, eta gai giltzarriak jorratu ziren bertan, hala nola zor subiranoa, nazioarteko fiskalitatea, garapenerako lankidetzaren finantziarioa eta nazioarteko finantza-erakundearen erreforma. 150 herrialdeetako 15.000 pertsona inguru bildu ziren, eta, Biltzarraren amaieran, 70 estatuburuak Sevillako Konpromisoa² onartu zuten, negoziatioetako akordioak biltzen dituen dokumentua.

Zergatik axola beharko litzaiguke FfD4 biltzarrean gertatu zena? Lehenik eta behin, makroekonomiak eta nazioarteko espazioetan hartzen diren erabakiek milioika pertsonaren bizitzan, gure eguneroko bizitzan, gure ongizatean eta planetan eragiten dutelako. Globalaren eta tokiko eta egunerokoaren arteko lotura horien bi adibide emango ditut. Alde batetik, zor publikoaren eta austeritate-politiken arteko harremana, eta, bestetik, zergen eta finantziario klimatikoaren arteko harremana. Bigarrenik, justizia globaleranzko nazioarteko akordio eraldatzaileak lortzeko aukera egon arren, iparralde globaleko gobernuak negoziatioak blokeatzen ari direlako, zehazki Europar Batasuna, Erresuma Batua, Suitza eta CANZ taldea (Kanada, Australia eta Zeelanda Berria). Ameriketako Estatu Batuek ez zuten parte hartu ere egin Sevillako FfD4 biltzarrean, Brasilgo

1. Nazio Batuek (2025). *4th International Conference on Financing for Development*. <https://financing.desa.un.org/ffd4>
2. Nazio Batuek. (2025, ekaina). *Sevillako Konpromisoa* (A/CONF.227/2025/L.1). <https://docs.un.org/es/A/CONF.227/2025/L.1>

COP30 biltzarrean bezalaxe. Behin eta berriz gertatzen da hori ekonomia globalaren joko-arauak negoziatzen diren nazioarteko espazioetan: iparralde globaleko herrialdeek, eta, zehazki, EBk, hau da, gaur egungo sistemari etekina ateratzen diotenek, herritarren % 99rentzat eta planetarentzat hobeto funtziona dezakeen sistema bateranzko proposamen eraldatzaileak blokeatzen dituzte, eta Donald Trumpen administrazioak, berriz, AEBetan, zuzenean legitimitatea kentzen die nazioarteko negoziatio-espazioei. Herritar gisa, agerian jarri behar dugu hori, eta gure gobernuak egotzi behar diegu beren politika ekonomiko bidegabeen erantzukizuna.

Austeritate-politika horiek hiru desabantaila dakarzkiete emakume eta neskei: beraiek dira lehenak oinarritzko zerbitzuetarako sarbidea galtzen (osasuna eta hezkuntza, adibidez), lehenak zerbitzu publikoen lehen lerroan lanak galtzen, eta lehenak ordaindu gabeko zaintza-lanaz arduratu behar izaten, gehitu egiten baita zerbitzu publikoek huts egiten dutenean edo hondamendi klimatikoak gertatzen direnean. Zerbitzu publikoak pribatizatzen badira, emakume eta neska gehienek haietarako sarbidea galtzen dute, eta egoera hori are larriagoa da jatorri, diru-sarrera, klase, adin, desgaitasun, indigeneitate, sexu-orientazio edo genero-identitateagatik desparekotasun anitzak jasaten dituzten emakume eta neskentzat.

Zorra eta austeritatea

2023an, 97 bilioi dolarreko zor publiko globalera iritsita³, mundua ez zen inoiz hain zorpetuta egon. Erlassjahrren arabera, hegoalde globalean aztertutako 152 herrialdeen % 55 modu kritikoan edo oso modu kritikoan zorpetuta daude, eta COVID-19aren pandemiaren aurretik, aldiz, % 37.4 Nazioarteko Diru Funttsaren (NDF) Fiscal Monitor txostenean esaten denez, munduko ekonomiaren NPGaren % 75ek —ekonomia nazional handienak barne hartzen dituen munduko herrialdeen herenak— zor-maila handiagoak dituzte, eta zor hori 2020 urtearen aurretik baino azkarrago hazten ari da.⁵ Zor-maila handi horiek direla-eta, hegoalde globaleko herrialdeak zaurgarriagoak dira. Pobretuenak NDFren esku-hartzearen eta mailegu baldintzatuen mende

daude, eta, ondorioz, kanpo-zorra ordaindu behar dute lehenik, hezkuntzan, osasunean edota ekintza klimatikoan inbertitu baino lehen. UNCTADen estatistikek erakusten dutenez, 19 herrialdek interes gehiago ordaintzen dituzte zorragatik hezkuntzan inbertitzen dutena baino, eta 45 herrialdek interes gehiago ordaintzen dituzte osasunean inbertitzen dutena baino.⁶ Gutxienez 48 herrialdek, guztira 3.300 milioi biztanle izanik, ez dute behar bezainbeste inbertitzen hezkuntzan edo osasunean zorraren ondorioz. Austeritate-politika horiek hiru desabantaila dakarzkiete emakume eta neskei:⁷ beraiek dira lehenak oinarritzko zerbitzuetarako sarbidea galtzen (osasuna eta hezkuntza, adibidez), lehenak zerbitzu publikoen lehen lerroan lanak galtzen, eta lehenak ordaindu gabeko zaintza-lanaz arduratu behar izaten, gehitu egiten baita zerbitzu publikoek huts egiten dutenean edo hondamendi klimatikoak gertatzen direnean. Zerbitzu publikoak pribatizatzen badira, emakume eta neska gehienek haietarako sarbidea galtzen dute, eta egoera hori are larriagoa da jatorri, diru-sarrera, klase, adin, desgaitasun, indigeneitate, sexu-orientazio edo genero-identitateagatik desparekotasun anitzak jasaten dituzten emakume eta neskentzat.

Zorrari dagokionez, oraindik ez dago nazioarteko berregituraketa- eta deuseztapen-mekanismo garden eta loteslerik zorpetutako herrialdeentzat. Praktikan, herrialde pobretuen kanpo-zorra deuseztatzea eta zor globalaren arkitektura aldatzea nazioarteko espazioetan lantzen diren gaiak dira, hala nola NDFren, Munduko Bankuaren, ELGaren eta G20aren biltzarretan, baina espazio ez-demokratikoak dira horiek, herrialde pobretuek ez baitute izaten ez botorik, ez parte hartzeko aukerarik. Urte askoan, gizarte-mugimenduek eta hegoalde globaleko herrialdeek nabarmendu dute premiazkoa dela zor subiranoari buruzko Nazio Batuen esparru-hitzarmen berri bat⁸ eta zorra birnegoziatzeko mekanismo

3. UNCTAD (2025). *A world of debt. Report 2025*. <https://unctad.org/publication/world-of-debt>

4. Erlassjahr.de (2024). *Global Sovereign Debt Monitor 2024*. <https://erlassjahr.de/wordpress/wp-content/uploads/2024/04/GSDM24-online.pdf>

5. Nazioarteko Diru Funttsa (2025). *Fiscal Policy under Uncertainty. Report April 2025*. <https://www.imf.org/en/publications/fm/issues/2025/04/23/fiscal-monitor-april-2025>

6. Ikus UNCTAD (2025).

7. ActionAid (2021). *The Public Versus Austerity: Why public sector wage bill constraints must end*. <https://actionaid.org/publications/2021/public-versus-austerity-why-public-sector-wage-bill-constraints-must-end?msclkid=30a59d97a92411ecba815418a74cd1e4#downloads>

8. EURODAD (2024). *UN framework convention on sovereign debt. Building a new debt architecture for economic justice*. https://assets.nationbuilder.com/eurodad/pages/4688/attachments/original/1729260399/01_debt-architecture-briefing-EN-oct18.pdf?1729260399

Sevillako FfD4 biltzarra espazio historiko bat izan zitekeen nazioarteko komunitatearentzat, baina sistematikoki blokeatu zuten herrialde hartzekodun boteretsuek: Europako herrialdeek (besteak beste). Hala, zorraren arloan, Sevillako Konpromisoak ez du aurreikusten zor subiranoari buruzko Nazio Batuen esparru-hitzarmen batekin aurrera jarraitzea, baizik eta gobernuen arteko prozesu bat aipatzen du, lotesleak ez diren gomendioak bakarrik egin ahal izango dituen. Zorra eta austeritate-politikak ez dira soilik hegoalde globaleko herrialdeen gaia, guztioi eragiten digute

bat izatea⁹, NBERen babespean, mailegu eta zor arduratsuen printzipioetan oinarrituta. Afrikako herrialdeak bereziki inplikaturik egon dira prozesu horretan. Era berean, Afrikan krisi klimatikoaren inpaktu suntsitzaileak areagotu ahala, zorraren gaia aurrekaririk gabeko mailara iritsi da herrialde hartako agenda politikoan. 2024an, lehen aldiz, Afrikako Batasunak zorraren erreformari buruzko jarrera bateratua hartu zuen, Lomeko Adierazpenarekin.¹⁰ 2025ean, Garapenerako Finantziarioari buruzko NBERen IV. Biltzarrean, herrialde-multzo horrek zor subiranoari buruzko Nazio Batuen esparru-hitzarmen baterako eskaera babestu zuen.

Dena den, gero eta handiagoa den kontzientzia horrek oraindik ez du erreforma sistemiko esanguratsurik ekarri. Sevillako FfD4 biltzarra espazio historiko bat izan zitekeen nazioarteko komunitatearentzat, baina sistematikoki blokeatu zuten herrialde hartzekodun boteretsuek: Europako herrialdeek (besteak beste). Hala, zorraren arloan, Sevillako Konpromisoak ez du aurreikusten zor subiranoari buruzko Nazio

Batuen esparru-hitzarmen batekin aurrera jarraitzea, baizik eta gobernuen arteko prozesu bat aipatzen du, lotesleak ez diren gomendioak bakarrik egin ahal izango dituen. Zorra eta austeritate-politikak ez dira soilik hegoalde globaleko herrialdeen gaia, guztioi eragiten digute. Europako Batzordeak, estatu kide gehienekin eta Europako Parlamentuarekin batera (eta NDFren politikekin bat, hein handian), Europar Batasuneko gobernantza ekonomikoaren erreforma onartu zuen 2024ko apirilean -EBko arau fiskalen erreforma gisa ezagutzen dena-, defizit publikoaren sabaiari BPGaren % 3an eta zor publikoaren sabaiari % 60an eustea ezartzen duena. COVID-19aren pandemiaren ondorioz 2020ko martxoan Europako arau fiskalak izoztu ondoren, estatu kideak zorpetu egin ziren osasun-larrialdiari aurre egiteko eta, aurrerago, 2022ko energia-krisiari erantzuteko.

Gaur egun, Espainiako estatuak metatzen duen zor publikoa BPGaren % 103 da. Baina nondik dator zor hori? European Network of Corporate Observatories (ENCO)¹¹ erakundearen ikerketak erakusten duenez, 2020tik 2022ra artean, Espainiako Gobernuak 112.683 milioi euro bideratu zituen Estatuko aurrekontutik krisiaren aurkako larrialdineurrietara; horietatik % 47 enpresetara bideratu ziren, eta % 7 baino ez osasunaren, hezkuntzaren eta garraio publikoaren sektoreetako ezohiko neurrietara. Pandemiaren osteko errekonperazio ekonomikoan eta ekonomia «berdea» eta «digitala» bihurtzeko trantsizioan ere milaka milioi euro inbertitu ziren, Next Generation EU funtsen laguntzarekin. Europako funtsak dira, 800.000 milioi eurokoak, eta, hein handian, eurobonuak (erkidegoaren zorra) jaulkiz finantzatzen dira. Funts horiek 10 eta 30 urte arteko epean itzuli beharko zaizkie nazioarteko finantza-merkatuko mailegu-emaleei. Azken finean, EBN eta Espainiako estatuan 2.0 austeritatearen bidera itzuli gara¹²—herrialde kide bakoitzera egokituta oraingoan, salbuespen «berde» eta «sekuritarioekin»— eta, horrela, inbertsio publikoko leiho bat irekitzen da ekonomiako sektore estrategikoetarako, hala nola teknologia, energia-trantsizioa, industrializazio «berdea» eta industria militarretarako. Murrizketen eraginak nabaritutako ditugu gobernu zentralak

9. Civil Society FfD Group (2021). *Submission to the UN Independent Expert on foreign debt and human rights on «International debt architecture reform and human rights»*. <https://www.ohchr.org/sites/default/files/Documents/Issues/IEDebt/Int-debt-architecture-reform/Civil-Society-FfD-group-input-IDAreform-EN.pdf>

10. Afrikako Batasuna (2025). *Declaration of the African Union Conference on debt (Lome, Togo)*. https://au.int/sites/default/files/documents/44785-doc-EN_Draft_Zero_Declaration_AU_Conference_on_Debt_Final.pdf

11. <https://www.elsaltodiario.com/una-de-las-nuestras/negocios-encima-personas-se-ha-dedicado-financiacion-publica-anticrisis>

12. <https://odg.cat/blog/la-reforma-fiscal-aprovada-per-la-ue-torna-a-imposar-austeritat/>

2025-2028rako¹³ epe ertaineko Zerga eta Egitura Plana ezartzen duen heinean, Europako Batzordera bidalia 2024ko urrian. Europako arau fiskalak betetzeko, Gobernuak helburutzat jarritako % 60a murriztu behar du zor publikoa. Zenbait modutan egin dezake: gastu publikoak murriztuz, 2018ko finantza-krisiaren osteko garaira itzuliz, edo diru-sarrerak handituz bilketaren bidez, hau da, gehien dutenei zerga gehiago jarrita.

Zergak eta finantziazio klimatikoa

Gaur egun, pobretutako herrialde askok (baita herrialde aberastuek ere) zergak biltzeko ahalmen mugatua dute, ELGAko herrialdeen klubak ezarritako arau fiskal bidegabeak direla eta. Izan ere, 60 urte baino gehiagoan, neurri handi batean herrialde aberatsenen eta enpresa handien interesetara egokitzen den sistema bati eutsi diote.¹⁴ Alabaina, politika fiskala funtsezkoa da herrialde batentzat beharrezkoak diren gizarte-gastuak finantzatzeko, zorpetze publikora jo beharrik izan gabe. Gainera, muturreko gertaera meteorologikoak gero eta ohikoagoak dituen eta larrialdi klimatikoko testuinguru batean, estatuen ahalmen fiskala erabakigarria da inpaktuak arintzeko, galerei eta kalteei erantzuteko eta egokitzapen klimatikoan inbertitzeko. Gizarte zibilak gehien dutenen artean biltzea eskatzen du (ultra-aberatsen, enpresa multinazionalen edo erregai fosilen industriaren artean, adibidez), genero-ikuspegia eta justizia klimatikoaren ikuspegia duten politika fiskal progresiboaren bidez. Esaterako, kalkuluen arabera, zerga berriek, hala nola ezohiko irabaziak zergapetzen dituenak, urtean ia bilioi bat dolar bildu ahal izango lituzkete potentzialki¹⁵, pertsona aberatsenen

gaineko % 1eko zerga batek urtean 6,4 bilioi dolar arte bildu ahal izango lituzke potentzialki¹⁶, eta finantza-transakzioen gaineko zerga batek 650.000 milioi dolar arte bildu ahal izango lituzke urtean.¹⁷

Justizia fiskala ere garapenerako finantziazioaren erdigunean dago, eta, gaur egun, aurreratuen dauden eztabaidetako bat da -justizia ekonomiko globalaren ikuspegi batetik- Nazio Batuetan. Nahiz eta 2025eko urtarrilean Ameriketako Estatu Batuak prozesutik erretiratu ziren, nazioarteko lankidetzak fiskalari buruzko NBEn hitzarmen berri bat negoziatzeko prozesuak, puntu askoren artean, enpresa multinazionalen irabazien gaineko % 25eko gutxieneko zerga bat barne hartzen duenak, aurrerapauso garrantzitsu bat eman zuen 2025eko urtarrilean, nazioarteko zerga-lankidetzari buruzko Nazio Batuen esparru-hitzarmen baterako erreferentzia-terminoak onartuta.¹⁸ 2025eko azaroan Nairobiri (Kenya) egindako azken negoziatzaile-txandaren ondoren, prozesua aurrera doa hitzarmen berriaren edukia eta hasierako bi protokolo negoziatzeko, eta 2027aren amaierarako amaituta egon beharko lukete.

Sevillako FfD4 biltzarrean, estatukideek zergei buruzko esparru-hitzarmenerako negoziatzaileak azkartzeko beharra babestu zuten.¹⁹ Sevillako Konpromisoan, estatu kideek aipatu zuten garrantzitsua dela zergak eta desparekotasunak murrizteko helburua lotzea, genero-ikuspegia kontuan izatea, legez kontrako finantza-fluxuei eraginkortasunez aurre egitea -adibidez, paradisu fiskalak edo jardunbide fiskal erasokorrak deuseztatzeak neurriak sustatuz-, eta

13. https://portal.mineco.gob.es/es-es/economia-y-empresa/Economia/InformesMacro/Documents/Informes%20de%20previsi%C3%B3n%20y%20programaci%C3%B3n/Plan_fiscal_y_estructural_de_medio_plazo_2025_2028.pdf

14. Mark Bou Mansour (2021). *Tax haven ranking shows countries setting global tax rules do most to help firms bend them*. Tax Justice Network. <https://taxjustice.net/press/tax-haven-ranking-shows-countries-setting-global-tax-rules-do-most-to-help-firms-bend-them/>

15. Oxfam International, ActionAid (2023). *Big business' windfall profits rocket to «obscene» \$1 trillion a year amid cost-of-living crisis; Oxfam and ActionAid renew call for windfall taxes*. <https://www.oxfam.org/en/press-releases/big-business-windfall-profits-rocket-obscene-1-trillion-year-amid-cost-living-crisis>

16. Oxfam International (2024). *Tax the Richest to Save our Planet*. <https://actionaid.org/sites/default/files/publications/Tax%20the%20Richest%20to%20Save%20our%20Planet%20-%20Oxfam.pdf>

17. Cuts International (2023). *A Universal Financial Transaction Tax could generate \$650bn a year for climate finance: CUTS International*. <https://cuts-international.org/a-universal-financial-transaction-tax-could-generate-650bn-a-year-for-climate-finance-cuts-international/>

18. Nazio Batuak (2025). *Terms of reference for a United Nations Framework Convention on International Tax Cooperation*. https://financing.desa.un.org/sites/default/files/2025-01/n2501014_E.pdf

19. Tax Justice Network (2024). *United Nations General Assembly votes overwhelmingly to begin historic, global tax overhaul*. <https://taxjustice.net/press/united-nations-general-assembly-votes-overwhelmingly-to-begin-historic-global-tax-overhaul/>

Galerei eta kalteei dagokienez, tanta hotzak 229 heriotza eragin zituen, eta ekosistemak, azpiegiturak, errepideak, trenbideak, zubiak, etxebizitzak eta ibilgailuak suntsitu zituen. Valentziako hondamendiak agerian jartzen du ez gaudela prestatuta larrialdi klimatikoaren ondorioei erantzuteko, eta aurreikuspen eskasak zer ondorio lazgarri dituen ere erakusten du. Baina, era berean, onura ekonomikoen pilaketa lehenesten duen epe laburreko eredu bat eta hondamendiaren kapitalismoa nabarmentzen ditu, tanta hotzetik urtebetera berreraikuntzara bideratutako funts publikoen analisi batek erakusten duen bezala.

enpresa multinazionalen zein pertsona aberatsenei bidezko zergak jartzea. Nolanahi ere, asmoen adierazpen hori NBEko estatu kide guztientzat legez loteslea izango den asmo handiko testu batera eramatea egiteke geratu zen.

Justizia fiskalaren arloan justizia klimatikoarekin aurrera egitea ere garrantzitsua da Espainiako estatuko pertsonentzat eta lurraldeentzat. 2024ko abenduan, erreforma fiskal bidezko eta berde baten²⁰ aurka dauden erresistentzia politiko eta korporatiboak ikusi ahal izan ziren. Diputatuen Kongresuak ez zuen onartu enpresa energetikoei ezarritako ezohiko zergari eustea, nahiz eta zerga horren bidez urtean 1.500 milioi euro baino gehiago biltzen diren enpresa multinazional energetiko kutsatzaileen artean, hala nola Repsol eta Iberdrolatik. Enpresa kutsatzaile horiek larrialdi klimatikoaren eta haren muturreko fenomenoaren erantzule dira, eta, puntu honetan, Valentzian izandako tanta hotza gogoratu behar da. Galerei eta kalteei dagokienez, tanta hotzak 229 heriotza eragin zituen, eta ekosistemak, azpiegiturak, errepideak, trenbideak, zubiak, etxebizitzak eta ibilgailuak suntsitu zituen. Valentziako hondamendiak agerian jartzen du ez gaudela prestatuta larrialdi klimatikoaren ondorioei erantzuteko, eta aurreikuspen eskasak zer

ondorio lazgarri dituen ere erakusten du.²¹ Baina, era berean, onura ekonomikoen pilaketa lehenesten duen epe laburreko eredu bat eta hondamendiaren kapitalismoa nabarmentzen ditu, tanta hotzetik urtebetera berreraikuntzara bideratutako funts publikoen analisi batek erakusten duen bezala.²² Ildo horretatik, garrantzitsua da erantzukizun komun baina bereizien printzipioa baliaraztea: gehien kutsatu duenak eta larrialdi klimatikoa eragiten ekarpen handiena egin duenak hura konpontzeko (eta ordaintzeko) betebeharra du.

Ageriko eragileak eta ikusezin bihurtu direnak

Sevillako FfD4 biltzarrerara itzuliz, (berriz ere) ikusi da nor diren gaur egungo sistema ekonomiko eta finantzarioaren arau eta erreformei buruzko erabakietan eragina duten eragile boteretsuak. Garapena finantzatzeko proposamena lankidetzara publiko-pribatu handi bihurtu da zuzenean: iparralde globalak bere narratiba indartu du, hau da, finantzek eta kapital pribatuak «salbatuko gaituztela», eta garapen-proiektuetarako (azpiegiturak, osasuna, hezkuntza...) inbertsio pribatua erakartzea, blindatzea eta ziurtatzea dela arlo publikoaren egitekoa. Hori guztia zerbitzu publikoak pribatizatzea ahalbidetuko duten aldeko lege-esparruen eta berme publikoen bidez. Izan ere, bi egun lehenago, eta Biltzarraren lekutik bereizitako barruti batean, gizarte zibila bere Gizarte Foroa egiten ari zen bitartean, NBEk *Business Forum* foroa antolatzen utzi zion sektore pribatuari, Biltzarraren egunetan eta Nazio Batuen barrutian bertan. Konplizitateak jada ez dira ezkututzen, baizik eta sektore pribatuarentzako pribilegioak ezin hobeto ikusi dira egun-argitan, eta gai hori behin eta berriz agertzen da halako espazio multilateraletan, COP30ean²³ adibidez. Hala, ez da harritzekoa finantza

20. Observatori del Deute en la Globalització, et al. (2024). *Oinarritzko hamar neurri erreforma fiskal bidezko eta berde baterako #BidezkoZergak*. <https://odg.cat/es/blog/reforma-fiscal-justa-y-verde-diez-medidas-basicas-impuestosjustos/>

21. Observatori del Deute en la Globalització, et al. (2024). *Komunikatua: Kapitalismoak eta negazionismo klimatikoak hil egiten dute*. <https://odg.cat/es/blog/comunicado-el-capitalismo-y-el-negacionismo-climatico-matan/>

22. LaDirecta, Observatori del Deute en la Globalització (2025). *Urtebete tanta hotzetik Valentziako 'Horta Sud' eskualdean*. <https://odg.cat/es/blog/un-ano-despues-de-la-dana-en-la-horta-sud-de-valencia/>

23. Custodio, C. (2025, otsailak 27). *COP30 izan daiteke erregai fosilen industriaren parte-hartzea duen azkena?* Publikoa. <https://www.publico.es/opinion/columnas/puede-cop30-ultima-participacion-industria-fosil.html>

pribatuen kontrola izatea hurrengo biltzarrerako utzi diren gai tabu horietako bat. Eta hurrengo biltzarrak oraindik ez du datarik.

Dena den, Sevillako FfD4 biltzarrean, finantziaziotik harago doazen aliantza eta dinamika global oso esanguratsuak ere agertu ziren, *statu quo*a kolokan jartzen dutenak. Protagonista handiak —ikusezin bihurtuak— hegoalde globaleko estatuen arteko aliantzak izan ziren, zehazki Afrikar Taldea, 54 estatu kideek osatua; Herrialde Pobretuenen Taldea (LDC, ingelesezko siglak), 44 estatu kideek osatua; eta Uharteetako Estatu Txikien Aliantza (AOSIS, ingelesezko siglak), 39 estatu kideek osatua. Negoziazioetan funtsezko eskaera eraldatzaileak babestu zituzten, hala nola zor subiranoari buruzko Nazio Batuen esparru-hitzarmen lotesle bat eta garapenerako nazioarteko lankidetzarako beste bat sortzeko beharra; Nazioarteko Diru Funtza eta Munduko Bankua demokratizatze beharra, hegoalde

globaleko herrialdeei ahotsa eta botoa emanez; inbertsio-funts pribatu boteretsuak kontrolatzeko (Blackrock, JP Morgan, etab.) eta *rating*-agentziak arautzeko beharra (Moody's, Standard & Poor's, Fitch Rating). Azkenean, zoritxarrez, eskaera horiek apaldu egin dira Sevillako Konpromisoan, edo zuzenean baztertu, Biltzarra baino 15 egun lehenago ateak itxita egin zen azken negoziazio-txandan.

Orain Sevillan eta duela aste batzuk Belemen ikusi genuen bezala (COP30), herrialdeen eta *lobby*en multzotxiki batek bere pribilegiozko lekua defendatzen jarraituko du, *statu quo*ari eta desparekotasunei eusteko eta sakontzeko politikak eginez. Baina, Sevillan ere ikusi genuen bezala, hegoalde globaleko herrialdeak buru dituen talde handi eta askotariko bat dago, gizarte zibil antolatuaren laguntza duena, eta adi-adi daude denak, joko-arauak aldatzeko presioa egiten eta lan egiten jarraitzeko prest. Izan ere, gure bizitza eta etorkizuna daude jokoan. ■